

Gorenjec

Št. 30. — Leto XX. — Kranj, dne 25. julija 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopiše sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Komasacija

V jeseni 1935 je ogromna večina volilcev sedanje občine Primskovo in vasi Struževo prosila notranje ministrstvo za združitev teh krajev z občino Kranj. V občini Primskovo in v Struževem menda ni niti enega človeka, ki bi glasoval zoper to združitev. Imamo vtis, da tudi pretežna večina Kranjčanov samih vidi velike prednosti take združitve in je že takrat želela, da občinski odbor pristane na združitev.

To gospodarsko, kulturno in socialno vprašanje pa je skupina ljudi, ki vodijo lokalno politiko JNS stranke, gledala le iz političnega vidika in je s svojim pritiskom uspela, da je večina občinskega odbora v kljub boljšemu prepričanju odklonila pristanek na združitev. Takrat je bil poročevalec o tej stvari upokojeni direktor g. Košnik, ki je povdarjal, da je osebno že preje delal na združitvi in da je združitev potrebna, da pa vprašanje še ni zrelo čes da se mora istočasno združiti tudi vasi Stružišče z mestom Kranjem. Vsa javnost pa je vedela, da vprašanje Stružišča ne ovira združitve občine Primskovo in vasi Struževo s Kranjem, ker nima to vprašanje nobene medsebojne zveze. Javna tajnost pa je bila, da so se vodilni krogi večine občinskega odbora le bali, da ne bi bila imenovana nova uprava, pri kateri ne bi bili oni zadostno vpoštevani. Le ta oseben in političen ozir je menda takrat odločil, da že v jeseni 1935 ni prišlo do komasacije.

Sedaj je nastal nov položaj.

G. Pirca Ciril in Mayr Mavrilič sta razrešena svojih funkcij pri mestni občini ter stojimo neposredno pred občinskimi volitvami, pri katerih po sedanjem stanju stvari niti kandidirati ne bosta mogla. Komasacija torej ne more prinesiti nobenega novega momenta v ta položaj in je tudi padel ozir, ki so ga imeli vodilni politiki pri mestni občini še v jeseni 1935. Zato se mora vprašanje komasacije reševati povsem iz stvarnih vidikov.

Moramo biti stvarni ter bomo razjasnili vse pomisleke, ki so se javljali ob priliki glasovanja v jeseni 1935. Že prej smo omenili, da je združitev občine Primskovo in vasi Struževo z mestom Kranj neodvisno od vprašanja združitve z vasio Stružišče. Mi načelno nismo proti priključitvi vasi Stružišče. Vpoštevatil moramo predvsem željo stružiških vaščanov samih. Stružiški vaščani pa niti v jeseni 1935 niti sedaj ne želijo priključitve ter so si

v tem vprašanju edini tudi vsi lokalni faktorji. Ni verjetno, da bi se bilo s kako akcijo moglo takrat to mnenje predrugačiti. Taka akcija pa tudi ne bi bila umestna, ker nihče ni vedel pametne rešitve za ureditev ostalih krajev, ki sedaj tvorijo skupno občino Stružišče. Pri obstoječih sedanjih razmerah pa se zaenkrat tudi še ne more misliti, da bi mogla vasi Zabnica postati središče občine, ki bi segala od Stružišča do Stare Loke. Vasi Zgornje, Sr. in Sp. Bitnje imajo premalo prebivalcev za lastno občino. Zato je bilo to vprašanje Stružišča še nedozorelo ter se mora prepustiti času, da on prinese pravo rešitev. Ugovor g. direktorja Košnika torej že v jeseni 1935 ni držal in tudi sedaj ne more držati.

Mi smo že v prejšnji številki povdarjali, da vabimo k sodelovanju vsakogar, ki mu je na srcu dobrobit mesta Kranja in ki se zaveda, da je združitev občine Primskovo ter vasi Struževo gospodarska, kulturna in socialna potreba za mesto Kranj.

Banska uprava je z ozirom na izpremenjene razmere predložila občinskemu odboru v Kranju zahtevo volilcev občine Primskovo in vasi Struževo v ponovno izjavo. Ako občinski odbor v sedanjih sestavi uvidi vse stvarne razloge in ustreže zahtevam domala cele javnosti, bo pospešil tako potrebno komasacijo, ki bo itak izvedena prej ali slej, in s tem odprl pota novemu gospodarskemu kulturnemu in socialnemu povdigu Kranja in okolice.

Pota so očiščena in prosta. Vemo, da namerava zaupnik in ožji sodelavec razrešenega g. župana predlagati odklonitev združitve, vendar je že radi javnosti tudi on bil med tistimi, ki zagovarjajo komasacijo. Javnost pa bo vsakogar sodila le po dejanju, ne pa po besedah.

Tudi mi smo mnjenja, da bo v prihodnjem občinskem odboru sodelovanje možno le z onimi, ki ne ovirajo smotrenega dela in ki se bodo že sedaj znali otresti vseh malenkostnih predsodkov. V zavesti, da se komasacija ne da preprečiti, ampak kvečjemu le za nekaj mesecev zavleči, mirno čakamo nove odločitve občinskega odbora. Ne smejo pa nam zameriti gospodje občinski odborniki, če jih bomo presojali po njihovih delih.

Overtura v volilni boj za občino Kranj

Po razrešitvi gg. Pirca Cirila in Mayr Mavriliča so veljaki kranjske JNS večer za večerom zborovali in se posvetovali, kako bi javnost prepričali, da so nenadomestljivi. Ker svoji firmi premalo zaupajo, so bili mnjenja, da bodo javnost laže potegnili v svoj kolovoz, če nastopajo pod raznimi strokovnimi firmami. Ker je pri zadnjih občinskih volitvah odločevalo uradništvo, je bilo potrebno misliti najprej na uradniški stan ter ga pridobiti za bodoče občinske volitve.

Upokojeni g. direktor Košnik je v petek 17. 7. 1936 v imenu nekega odbora začel akcijo, da se mesto Kranj uvrsti v prvi draginjski razred ter pozval

je plač posebno na Gorenjskem, predvsem pa v Kranju, zelo prizadet. Tudi je v interesu vsega ostalega prebivalstva, da je uradništvo dobro situirano ter da je kupna moč uradniškega stanu čim večja. Zato bi bila dolžnost predstavnikov cele Gorenjske, zlasti pa mesta Kranja samega, da bi bili pametno iniativo uradniškega stanu za uvrstitev Kranja v I. draginjski razred že ob redukciji plač podprli. G. direktor Košnik je imel najlenšo priliko, da povzroči tako akcijo pri mestni občini v Kranju, kjer je bil celo predsednik večinskega kluba JNS stranke ter bi bila njegova iniativa kot predsednika večinskega kluba gotovo obrodila večje uspehe v času, ko občinska uprava še ni bila razrešena in ko volilnega boja še ni bilo pred vratmi kot pa sedaj.

Če bi se bilo to vprašanje takrat obravnavalo zgolj strokovno, potem bi morda g. Košniku ne bilo treba več sklicevati sestankov, ker bi bil medtem žel že uspehe. Sklicanja takega sestanka po raz. čitvi gg. Pirca Cirila in Mayr Mavriliča tik pred obč. volitvami pa očitvidno ogromna večina uradništva ni smatrala za resno ter se tega sestanka tudi ni udeležila. Na sestanku je prišlo vsega skupaj 26 aktivnih in vpokojenih državnih uslužbencev, med katerimi so tvorili menda večino vpokojenci. Ko je g. direktor Košnik obrazložil, katere korake je že vse podvzel, je predlagal, naj bi se poslala posebna uradniška deputacija na Bled ali na Brdovc. Visočanstvu knezu namestniku. Tega predloga nekateri niso mogli razumeti ter so bili mnjenja, da bo akcija bolje uspela, če gre rednim potom, kar se dosedaj še ni storilo. Šele v tem slučaju, če bi se z intervencijami pri vladnih zastopnikih samih ne dosegel uspeh, bi bila taka deputacija umestna. En uradnik je bil celo mnjenja, da bi bilo umestno, če bi se povabil na sestanku tudi narodni poslanec g. dr. Šemrov. G. direktor Košnik je odgovarjal, da ni kazalo vabiti na sestanku g. poslance čes, da itak ve, da bo g. poslanec akcijo podprl. Ta odgovor pa ni zadovoljil ter je eden izmed navzočih še vedno bil mnjenja, da bi bilo g. dr. Šemrova vsekakor treba povabiti, ker morda ne bi bilo umestno, da se povabi g. ministra notranjih zadev dr. Korošca v te prostore (Narodni dom), v katerih so ga še nedavno nekateri hoteli obešati. To je povzročilo razburjenje, čes da se vlačijo v stanovsko zadevo politika. Ko pa je eden izmed zborovalcev podkrepil predgovornika ter povedal, da so ponekod celo pedagogi trdili, da je notranji minister g. dr. Korošec „izdajalec domovine“, je razburjenje še naraslo ter so gg. direktor gimnazije dr. Dolar Simon, šolski upravitelj Sebacher in vpok. davčni upravitelj Schwarz zapustili zborovanje.

Lepo je poiasnil g. poštni inšpektor Slavec Ivan, da se bo pač treba obrniti na merodajne faktorje tako v parlamentu kot v vladi ter da se politikom ne bo mogoče izogniti, če se hoče resno doseči uspeh v tej važni stanovski zadevi. Kljub temu pa je g. direktor Košnik še vedno vztrajal pri svojem predlogu, da naj se izvoli deputacija, katero bi vodil sedanji predsednik občine g. Tajnik.

Na vprašanje, zakaj g. predsednik občine, ki je državni vpokojenec in istočasno zasebni uradnik, ni prišel na sestanek, je g. direktor Košnik pojasnil, da je g. župan sinoči prišel bolj pozno domov. Zborovalci so bili mnjenja, da takega ne kaže pošiljati v deputacijo, ki se še sestankov ne more udeleževati.

Končno pa je g. vpok. direktor Košnik le uvidel, da s svojim predlogom, ki je bil glavna točka programa, ne bo prodrl ter je zaključil zborovanje in poskusil ironizirati uradništvo, čes: Pa bode v tretjem draginjskem razredu, sam bom že lahko živel. Tako se je končalo to znamenito zborovanje aktivnih in vpokojenih državnih uslužbencev, ki jih Kranj in okolica štejeta približno 300. Nam je samo žal, da se g. direktorju Košniku ni posrečilo dobiti zapisnikarja tega zborovanja, da bi se mogel cvekovečiti v zapisniku. Zato je bila posebej še naša dolžnost, da obvarujemo to zborovanje pozabljenja.

Uradništvo pa je sedaj za eno izkušnjo bogatejše. Spoznali so, da je vsaka stanovska akcija nemogoča, če hočejo posamezniki pod pretvezo stanovskih vprašanj loviti njihove glasove. Ogromna večina, ki se sestanka itak ni udeležila, je že s svojo odsotnostjo pokazala, da odklanja take poizkuse in stremjenja, ki imajo protivladen značaj. Nobenemu resnemu državnemu uradniku ne gre za to, da bi v stanovskih vprašanjih uganjal politiko ali da bi se celo eksponiral za polomljeno barko JNS.

Na sestanku pa se ni načelo vprašanje komasacije mesta Kranja, ki je ravno za aktivne državne uradnike in zlasti vpokojence že sedaj velike važnosti. Mnogo državnih uradnikov in vpokojencev stanuje v občini Primskovo in Struževo ter imajo življenjski interes na komasaciji teh krajev s Kranjem. Komasacija bo tudi omogočila širšo in uspešnejšo akcijo uradništva za uvrstitev v prvi draginjski razred. Mnjenja smo, da je akcijo za uvrstitev v prvi draginjski razred res potrebno začeti, toda na stvaren in resen način, ne pa v imenu kakega brezimnega odbora. Resna pa bo le taka akcija, ki bo računala z obstoječimi razmerami in ki bo priznavala predstavniške ljudstva tudi za svoje predstavnike. Vsako slepomišenje stanovskim interesom le škoduje. Zato je že dolžnost vseh uradnikov, da se tudi v bodoče onemogočijo taki poskusi. Naloga bodočega odbora mesta Kranja pa je, da se z resnostjo in vnemo loti tudi tega vprašanja in pomaga uradništvu v njegovem boju za vsakdanji kruh, kar se v danih razmerah sploh pomagati da. Uradništvo pa ve, da bi široka samoupravna ureditev države tudi uradniško vprašanje boljše reševala in rešila kot more to storiti centralistično urejena državna uprava, ki eno in isto kopito uporablja v tako različnih gospodarskih področjih. Že pri redukciji plač v letu 1935 se je izkazalo, da je naša banovina imela dovolj denarnih sredstev za neokrnjene plače na razpologo. Če bi se ne bili naši JNSarji toliko borili proti širokim samoupravam, bi bili v naši banovini morda že leta 1935 izostala redukcija. Zato se opravičeno obrača vse uradništvo hrbet takim „rešiteljem“ uradniškega stanu.

Gorenjskim fantom

Dne 2. avgusta t. l. se bo vršil na Sv. Joštu tabor vseh zavednih katoliških gorenjskih fantov. Prvič, odkar je bila po zaslugi dr. Antona Korošca oživljena slovenska prosveta, imamo priliko da pred vso slovensko javnostjo pokazemo svoje katoliško prepričanje in pripravljenost javno stopiti v boj proti vsem nasprotnikom katoliške prosvete.

Vsakemu izobraženemu Gorenjcu bi bilo žal, če ne bi posetil obrtne razstave in se udeležil prireditve loške pasijonske procesije v soboto 25. ali v nedeljo 26. t. m. v Škofji Loki.

Na široko in globoko naj se širi ljudski narodno-prosvetni krog, ves rastoč v novega duha, vedno zasidran v dno narodnega bistva: v narodno zavest celote in v krščanskega duha. Tako zveličavno narodno omiko gojiti je Vaša vzvišena naloga, katoliški fantje! Idealizem vaških fantov pa mora dobiti novih pobud za nadaljnje delo. In to nam

mora dati tabor na sv. Joštu. Z novo vneto moramo poprijeti za delo, da bomo zbrsali trpko in bolečo rano tako dolgega prisiljenega počitka.

Tabor na sv. Joštu mora biti naš veliki praznik! Vsakoletni tabor je letos zaradi slabega vremena odpadel, zato pa sedaj še z večjo ljubeznijo in vneto pohitimo 2. avgusta na Sv. Jošt!

Škofjeloški pasijon

V nedeljo 19. t. m. zvečer je tisočglava množica prisostvovala pomembni prireditvi stare loške pasijonske procesije. Na veličastnem prostoru med telovadnico nove loške šole in med učiteljsko stanovanjsko hišo je postavljen ogromen oder, ki meri 200 m², in je postavljenih nad 800 sedežev za gledalce. Odersko ozadje tvorijo kulise, ki predstavljajo najznačilnejše stare hiše loškega trga. Trije reflektorji dajejo raznobarno razsvetlavo. Igralcev nastopa nad 160, pa imajo nekateri po 2 ali 3 vloge. Kristusova izborna igra g. Trefalt iz Kranja. Ves nastop je razdeljen v predigro in prvi pasijon. V predigri so glavni prizori: izgon iz raja, oblast smrti, pogubljen duša s hudiči in nastop obrtniških cehov ter angelov z znaki Kristusovega trpljenja. V igri pa se vrste: vhod v Jeruzalem, zadnja večerja, Oljska gora, sodba, bičanje in kronanje, križanje, snemanje s križa, objokovanje in božji grob. Vsa prireditve poteka ganljivo in dostojanstveno. Poseben pečat pa daje pestrost prizorov, kostimov in razsvetljave, velika množica igralcev in veličastno okolje.

Besedilo za loški pasijon je napisal pred več kot 200 leti p. Romuald, loški kapucin. Igrali pa so ga prvič l. 1721. tako, da so v procesiji nosili ali vozili po mestnih ulicah posebne odre, na katerih so bili igralci postavljeni v žive slike in so na določenih krajih deklamirali svoje vloge. Ta značaj procesije je imenitno ohranil prireditelj obnovljenega pasijona, dr. Tine Debeljak. Tudi sedaj pri-

hajajo igralci čez oder v procesiji ob zvokih fanfer in pesmi in se na srednjem, vzvišenem prostoru ustavijo, da odigrajo svoje prizore. Kako mogočno in domačnostno vplivajo ti prizori na gledalce, se skoro ne da povedati, ampak je treba poskusiti.

Posebno se mora poudariti najvažnejše značilnosti sedanjih loških pasijonskih uprizoritev: V njih vidimo oživljeno najstarejše slovensko igersko besedilo sploh. Izvrstno je povdarjen način igranja v obliki procesije, kakor se je pasijon uprizarjal pred več kot 200 leti. To loški pasijon od vseh ostalih, mnogoštevil-pasijonov, ki se po drugih krajih leto za letom uprizarjajo. Kakor so v starih časih pri loškem pasijonu nastopale posamezne vasi in tvorile svoje skupine, ako tudi pri sedanji uprizoritvi z meščani vred sodelujejo okoličani iz mnogih vasi, posebno iz Stare Loke, Sv. Duha in Reteč. Iz vsega tega posebnega načina igranja, ki nam podaja ono staro, zgodovinsko občutje, pa vendar diha tudi sveže, pristržno religiozno čustvovanje. Saj ni čudno, kajti pasijon je tako mogočna snov, da lahko zajame ljudi vseh časov.

Vsled teh momentov je uprizoritev loškega pasijona za slovensko kulturo v letošnjem letu najvažnejša in najpomembnejša prireditev vse Gorenjske. Zato opozarjamo vsa kulturna društva in vse posameznike, ki se zanimajo za slovenske kulturne pojave, naj gredo pogledat loški pasijon, ki bo uprizorjen še v soboto 25. in v nedeljo 26. t. m. ob 9. uri zvečer v Škofji Loki.

Tedenske novice

KRANJ

Nova maša. Še nikdar se naše mesto ni odelo v tako praznično obleko, še nikdar ni stalo sredi mesta toliko ponosnih mlajev in na stotine metrov lepih vencev, kot je bilo to v nedeljo na dan nove sv. maše. Koliko truda so vložili fantje in dekleta, pa tudi možje in žene, da je bilo vse tako lepo. Novomašnikov blagoslov je zbrsalo s čela vse znoj in ob njem je bilo pozabljeno vse trpljenje in neprespane noči. Dan nove maše je bil lep, sončen, tako da je bilo razpoloženje na višku. Od daleč so prihajali ljudje, ker verno slovensko ljudstvo zna ceniti svoje duhovnike in se z njim raduje v veselju, z njim žaluje v trpljenju. Cerkev je bila polna kot že dolgo ne. Silna vročina ni mogla nikogar odstraniti iz cerkve vsi so vstrajali do konca. Naš novomašnik g. Franc Malovrh je bil ta dan gotovo ves srečen, ker so se mu uresničili načrti mladih let. V krogu svatov, ki jih je bilo mnogo, je lepo praznoval svoj veliki dan. Bog Te živi, gospod novomašnik na mnoga leta!

Škofjeloški pasijon. V soboto zvečer ob 8. uri bo peljal izpred hotela Stara pošta avtobus vse tiste, ki žele prisostvovati škofjeloškemu pasijonu. Po končani predstavi bo avtobus odpeljal udeležence nazaj. Vožnja bo stala Din 10.-. Kdor se želi peljati z avtobusom, naj bo točno ob tričetrt na osem pred omenjenim hotelom.

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Gorenjski puntarji.

(Poje so po napevu „Kak' lušno je res na deželi.“)

Kaj tač'ga še ni b'lo na svetu in sončece vid'lo še ni, da štirje duhovni v arestu brez krivde zaprti bi b'li.

Kaplan iz Komende, Preddvora in predaški zraven sedi, vmes pa še fajmošter kranjski veselo usodo deli.

Kak lušno je res v arestu, kjer delati treba nič ni, kjer štirim veselim pastirjem lenoba se sladko smeji.

Za košto skrbeti ni treba, gostilna Leon nas redi, pečenke, salate pošilja, za bankovec vse se dobi.

Obisk na občini v Kranju. V petek dne 17. julija 1936 je posetil razrešeni g. predsednik občine mestnega vojaškega referenta in trošarskega referenta g. Azmana v njegovi pisarni na mestni občini.

Kitajski vpliv v Kranju. Vsi narodi nimajo istega načina medsebojnega pozdravljanja in vidnega izražanja spoštovanja do svojih soprobatov. Nekdanji Rimljani so se pozdravljali z dvigom desne roke, ta način pozdravljanja so v sedanjih časih zopet vpeljali fašisti skoro vseh narodov in imen. Črnci v centralni Afriki se pozdravljajo med seboj na ta način, da si obdragnejo medsebojno nosove. Eskimi na severu pa se čisto navadno povohajo. Moderni Evropejec v pozdrav vlnudno sname pokrivalo z glave, tam nekje v centru Kitajske pa v znak olike in spoštovanja pljujejo! In ravno ta, ne posebno preveč mikaven in higijeničen način pozdravljanja je dobil svoje pobornike tudi med nami. Pripomniti pa moramo, da ta način pozdravljanja pri nas ni sedaj še končnoveljavno uveden — v znak spoštovanja pa še celo ne —, in upamo, da do tega tudi ne bo prišlo, ker bodo prav gotovo posegle vmes s svojimi ukrepi upravne oblasti že iz policijsko-higienskih razlogov.

Kot kronisti pač moramo zabeležiti tudi ta poskus uveljavljanja novega načina pozdravljanja v našem lepem in naprednem mestu.

Ni še davno od tega, ko je srečal neki gospod našega bivšega JNS velmoža ki se

Pod oknom nam predaški fantje, šenčurski, preddvorski, pojo, deklet tud' iz Hrastja ne manjka, Gorenjke junaške so to.

Tam Janče veseli s Preddvora, Matija in Zagarjev fant in Janez Petanov se mora pokoriti v strganem gvant'.

Iz Predaselj Stanko Roženov, ta štmanj gorenjski kajon, pokuša ta močnik ješprenov, ki dal ga je „oni“ za lon.

Boritelj za kmečke pravice poslanec iz Hrastja Brodar, nikomur ni storil krivice, pa v kehi sedi samotar.

Tovariš mu Umnik v boju v temnici usodo deli, zapisan v onih je broju, ki pravo in red si želi.

Udari grom v vrh le zvonika, a luže v miru pustil, Gorenjske sta stolpa in dika, slovenske poštene krvi.

V Britofu vila sameva, tovarna za olje stoji,

nahaja sedaj doma v „zatišju“. Čeprav sta si bila politična nasprotnika, je vendar prvi smatral za potrebno in olikanega človeka vredno, da je našega bivšega sedaj razrešenega župana vlnudno pozdravil. Vsak človek bi smatral za poštopek, ki ga zahteva že vlnudnost in spoštovanje do starejših oseb. Vendar je naš bivši župan, — gotovo so mu zadnje čase vsled velikega razburjanja popustili živci, — to popolnoma napačno razumel. Ni odgovoril na pozdrav kot bi vsak človek pač pričakoval. Odšel je dva koraka dalje, se ustavil in obrnil za gospodom ter, čuje in strmite, v svojem velikem razburjenju pljunil za njim! Ne moremo si tega postopka tolmačiti drugače kot, da hoče sedaj bivši g. župan vpeljati v Kranju nov način pozdravljanja, ki pa upamo, da se ne bo obdržal. Saj im. mo po vseh javnih lokalnih napisih: „Ne pljuvaj na tla“, po nekaterih mestih pa še celo kaznujejo take vrste prestopke.

Tkalnica preprog „Mekka“ iz Subotice je otvorila razstavo svojih preprog ročne izdelave v posloppju drž. gimnazije, kjer ostane vključno do 26. t. m. Razstava ima dva oddelka: orientalski in moderni.

Orientalški je bogato založen z najrazličnejšimi vrstami preprog orientala. Originalni orientalski motivi z vso mehko sestavo barv orientala so posebna odlika preprog tega oddelka, dočim predstavlja moderni oddelak najpestrejšo sestavo vzorcev in barv moderne strokovne tehnike.

Tkalnica se poleg omenjenih lastnosti odlikuje tudi v izdelavi in materialu, ker je ročno delo iz najfinejše čiste volne, za kar tkalnica pismeno jamči.

Ročno delo, čista volna, stalnost v barvi, visoko število vozlov na m² in nizke cene so posebne odlike izdelkov „Mekka“ tkalnice.

Zanimanje s strani občinstva, posebno poznavalcev lepih preprog, je zelo živahno, tudi naročila ne izostajajo, ker nudi tkalnica odplačevanje poleg državnim in samoupravnim uradnikom tudi privatnikom na dolgoročno odplačila.

Razstavni oddelki je poleg volnenih preprog bogato sortiran v vseh vrstah in barvah linoleja, linolejnih tekačev, tako tudi v blagih za pohištvo in zavesah.

Društvo „Gorenjski rejec malih živali v Kranju“ vlnudno obvešča vse ljubitelje sanskih (švicarskih) koz, da bo naročilo večjo število teh koz, ker so priznane kot najboljše mlekarice. Vsa pojasnila o kozah, kakor tudi glede cen dobite pri navedenem društvu.

Nadalje obvešča vse lastnike koz, kateri imajo navedeno pasmo mogoče za prodajo, da prijavijo, število, spol, starost in najnižjo ceno v svrhu prodaje.

Vsem rejcem koz vlnudno javljamo, da se nahaja društveni kozel (dober čistokrven plemenjak) pri lastniku odborniku društva g. Hobiču Janezu, Stražišče 215 pri Kranju.

Gorenjski rejec malih živali v Kranju

Sekeija za gradnjo drž. ceste Ljubljana — Kranj prične preurejevati državno cesto št. 2 Ljubljana — Kranj na progji št. Vid — Jeperca. Izvršile se bodo večje korekcije in priprave planuma za gradnjo sodobnega cestišča radi česar je potrebno, da se na tej progji pričenši z dnem 27. julijem t. l. začasno ukine promet z vozili ter spelje na sosednje javne ceste tako-le:

Iz Ljubljane do št. Vida po državni cesti, potem po banovinskih cestah št. Vid — Vižmarje — Tacen — Virkče — Smlednik — Jeperca ter naprej zopet po državni cesti.

V „Službenih Novinah“ z dne 15. julija t. l. je objavljen konkurz za sprejem gojencev v Vojno obrtno šolo vojno tehničnega zavoda v Kragujevcu, po katerem bo sprejetih to leto 40 gojencev v prvi razred te šole. Kandi-

dati, ki žele biti sprejeti, morajo dokazati, da so naši državljani, da niso mlajši od 12 let in ne starejši od 15 let, torej kandidati roj. letnikov 1921 — 1924, da so najmanj s prav dobrim uspehom opravili osnovno šolo ali z dobrim uspehom kakšni razred srednje šole, da so dobrega vladanja, da imajo dovoljenje od staršev, da podajo izjavo, da starši pristanejo na vse obveze, ki so predpisane za to šolo, ter da so zdravi in sposobni za to šolo. Šola prične 1. septembra t. l. in ima oddelke za pomočnike in mojstrski oddelki, ki traja dve leti. Prošnje se morajo vložiti do 5. avgusta t. l.

O tem se obveščajo člani združenja vojnih invalidov, ki naj se v slučaju potrebe obrnejo za potrebne informacije krajevemu odboru v Kranju.

Krajevni odbor Udruženja voj. inv. Kranj

Udruženje vojnih invalidov v Kranju priredi dne 2. avgusta na Laborah vrtno veselico. Opozarjamo, da je ta prireditev karitativnega značaja in so vsi vabljeni, da se veselice udeleže. Kranjske meščane pa prosimo omejneno društvu, da kolikor je le mogoče odpre na široko roke ob priliki nabiranja prispevkov za srečolov.

Društvo Jug. obrtnikov priredi svojo letno veselico dne 9. avgusta, v čirčiskem gozdu. Sosednja društva prosimo, da na ta dan ne priprejajo veselice.

Odbor.

Mizarji skupnega združenja imajo sestanek v nedeljo ob 9. uri v dvorani hotela „Kranjski dvor“ pri g. Peterlinu. Na dnevnem redu so važne stanovske zadeve, kakor tudi prilagoditev enotnega cenika za našo stroko sedanjim razmeram. Zato je važno, da se vsi mojstri tega sestanka udeleže. Povabilo in stari cenik je vsak prejel.

Združ. obrtnikov.

VELESOVO

Vsako leto imajo okoliške župnije dne 2. julija zaobljubljeno procesijo k Mariji Velesovski. Najprvo pride procesija iz Luž, nato iz Olševka, Cerklj, Senčurja, Sent Urške gore in iz Lahovč. Prostorna cerkev je bila tudi v tem dnevu polna vernikov. Ko so bile te cerkvene slovesnosti končane so se pa pripeljali otroci Marijinega vrta iz Grobelj pod vodstvom g. misijonarja Tomaža Tavčarja. Imeli so tu sv. mašo in nato so napravili izlet na Stefanovo-goro. V poletnih večerih prihajajo semkaj romarji in razni izletniki, ki si ogledajo lepo cerkev in posebno znamenite stare oltarne slike in priporočijo svoje dušne in telesne zadeve Mariji. Večja romarska shoda sta vsako leto na Mali Šmaran in roženvenško nedeljo. Za takrat pričakujemo, da jih bo tudi jutraj nekaj prišlo in bodo prejeli sv. zakramente. Vse nedelje in praznike je tu dvojna služba božja ob 6. in 10. uri. Iz bližnjih vasi sosednjih župnij nekateri redno prihajajo semkaj k službi božji, posebno iz Češnjeka, Štefane gore, nekaj pa tudi iz Luž. Ker je tu dovolj prostorna cerkev, dolga je 38 m, zato so nam bližnji okoličani prav dobrodošli in nam niso nadležni gostje, samo da se v cerkvi lepo obnašajo in ne ostajajo zunaj. Marsikateri ima kako obljubo do Velesovke Matere Božje in to izpolni na nedeljo ali praznik in se slovesno udeleži službe božje.

BESNICA

Preteklo nedeljo so igralci našega Prosvetnega društva igrali pretresljivo vojno dramo „A njega ni“.

Igra je privabila nepričakovano veliko občinstva. Velik in značilen prostor, katerega je dal na razpologo g. Knific Jože iz Zg. Besnice, je bil natlačeno poln.

a Jožko v ječi prepeva, mu Milka doma se solzi.

In Lojze veseli z Bobovka le cviček pokuša zdaj sam, na cegle le kible pokrovka obuja prijeten mu sanj.

V Komendi začetek je punta, Koroševih slavnostnih dni, Strein zato mora iz grunta v keho iz Kaplje vasi.

Mejač iz Komende, ta stari, samotni v bržonu sedi, in tuhta kako v Pešati prijetno se ribca lovi.

Kaj mar je starini polit'ka, saj Vitko za to le skrbi, on mora v keho za sinka, ki urno jo preč pocedi.

Ko pesem je b'la že končana, pa pride iz Grobelj „obisk“, po Godini nam je poslana peršona, ki dela za tisk.

Poznate kaplana s Senčurja, ki vedno doma le čepi? On var'je le svetega Jurja, polit'ki bolj fige moli.

Ko ura deset je minila in družba že spala je vsa, naenkrate se luč posvetila in Vavpetič se prismehlja.

Zadene Boštjana strelica, povelje zaporno ostro, Belejan naj v arestu se vica, ta mautar več zidal ne bo!

Res skrbna je ta policija, za zdravje junakov skrbi, če koga v trebuhu zavija, ga Bolčarjev dohtar zdravi.

Vse nože, pincete, zdravila, v Cerkljah pri Kranju ima, a njega pograbi orožniška sila, da štrozak vsaj malo rahlja.

V petek pripeljejo z Dola kaplana že petega k nam, da keha mu dobra bo šola, da brumen bod' Jugoslovan.

Ko dan nam svobode zasije, Pravica skazala se bo, takrat nam Sloven'ja napije: Bog živi! Bog živi! glasno!

Lepe poročne prstane, krasna darila za vse prilike dobiš le v prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. Vsa popravila zlatnine, ur in očal izvršim točno, strokovno in s primerno garancijo.

Nakup starega zlata, srebra in denarja po največji dnevni ceni.

B. Rangus
zlatar in sodni cenilec
v KRANJU

V zalogi imam veliko izbiro vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, jedilne orodja, očal, toplomerov, barometrov itd. Prepričajte se pred nakupom o ceni in kvaliteti. Kupujem vse starinske predmete; ure, slike, okraske, stvari za narodne noše itd.

Prodajamo za časa obrtno-industrijske razstave v Škofji Loki vse blago po globoko znižanih cenah. - Modna trgovina Anton Savnik.

podatkih smo na primer samo lansko leto 1935 s tujskim prometom zaslužili 827,2 milijonov. Je pa ta vsota precej različno razdeljena po naši zemlji. Na Dalmacijo in Primorje od celokupne vsote odpade 260 milijonov, na alpske kraje 66 milijonov, kopaljšča in banje so dobile 152 milijonov in turistični predeli 347 milijonov.

To so prav čedni denarci. V posameznih delih naše države se je tujski promet že tako razvil, da za tamkajšnje prebivalstvo pomeni važen, če ne najvažnejši vir dohodkov.

Koliko koristi ima od tega naš Kranj, ne vemo. Promet skozi mesto je velikanski, avtomobilov pasira vsak dan nič koliko. Tujski se pri nas radi ustavljajo. Saj vemo vsi in tudi tujski priznavajo, da ima naše mesto idealno lego za letovišče in da je, mimogrede povedano, zelo lična naselbina, kar je predvsem za sluga hišnih posestnikov, ki toliko pazijo na zunanost svojih hiš kot morda nikjer drugod. Če pa leži Kranj na tako zavidni točki in če je privatna iniciativa vse hvale vredna, pa naša občina ni v tem pogledu izvršila svoje dolžnosti! Znala je sicer vedno sijajno uganjati politiko, ni pa znala skrbeti za napredek mesta v modernem času. Vprašanje razširitve vodovoda je nerešeno. Dostopi v najbližjo okolico so slabi, če tudi bi bil čirčški gozd krasen park, pot v Struževo pa bi se tudi dala izpopolniti z malimi stroški. Mesto kopaljšča smo dobili drago plačano jamo, s katero zdaj ne vedo kam. Seveda spadajo tudi stranišča k tujskemu prometu. In to je edino s čemer nam je občina postregla. Zal, naše javno stranišče kot edina nova javna zgradba, ki nam jo je občina dala, stoji na takem mestu, da bi se težko vanj zaletel podnevi, če ne bi imel luč v rokah.

Če občinski očetje hočejo, da bodo speljali tujski promet k nam v takem obsegu, kot ga mesto zasluži bodo imeli dela tudi na tem polju dovolj. Je pa to delo zelo hvalježno in ne samo malo plodonosno. Da bi pa s takim, seveda sistematičnim delom koristil vsem meščanom, je jasno. Če pa bodo znali obenem v Kranju uveljaviti še malo več nočnega miru, bo uspeha kmalu dovolj.

Obrtno gospodarska razstava

Zanimanje za obrtno razstavo, ki bo letos brez dvoma nadkrilila vse dosedanje, je proti pričakovanju veliko. Kakor kaže, bo udeležba prav velika. Sodeč po prijavih z ozirom na stroko bo to najpestrejša predstava različnih gospodarskih in kulturnih panog. To bo nekak prikaz dela, ki predstavlja naš gorenjski kot. Zelo posrečena je misel, da bi se vse ustvarjajoče struje ob tej prilike združile, ter tako pokazale, da smo povezani eden z drugim, stan s stanom, v trdni veri, da bomo javnosti le tako nudili celoten pregled vseh naših izdelkov. Brez dvoma bodo to delo podprli tudi kulturni delavci, kot to opažamo drugod, ker le delo nas vzpodbuja in drži na višini brez razlike poklicev.

Zato bo letos 4. obrtno-gospodarska razstava dokaz, da se hočemo vsi uveljaviti toliko, kolikor posameznemu stanu gre. Razstavniki odbor se bo obrnil na vse skupine in predstavnik, ki pridejo tu v poštev in upamo, da bodo to zamisel po svojih močeh podprli. V oktobru naj bo pa zopet praznik ustvarjajočih sil ter naj te sadove vidi tudi najširša javnost.

Razstavniki odbor.

Uganka

Če je kot starejši, „vzoren gospodarstvenik“ in obrtnik ter bistroumen malomeščanski politik tekem minulega poslanskega mandata kot „neodvisen“ in svobodno državljani ter poslanec češče potoval v I. razredu brzovlaka iz Slovenije mimo Sremske Mitrovice v Beograd, če je bil tankaj deležen vseh bridkosti in težav „izvoljenega“ poslanca, v parlamentu pa dosegel nevenljive zasluge s tem, da je junaško glasoval za izgon jezuitov iz naše države, če je imel samo en zelo gromovit in učinkovit, še bolj pa duhovit, govor v parlamentu,

če je doma na domači pozornici lastnoročno pisal dnevne rede za tajne seje krajevne JNS eksekutive,

če je s salomonsko modrostjo in veliko blagohotnostjo ločil državljane v dve oziroma v tri kategorije,

če je bil med trajanjem poslanske imunite neustrašljiv kot Golijat in nenavadno hraber za prevzem odgovornosti,

če je imel brezštevilo prav uspešnih shodov in zborovanj v senci bajonetov in pod pritiskom „podrte strehe“,

če je končno vsled višje sile in „višjih interesov“ neslavno sfrčal iz JNS arene,

če se je brž nato oprjel pofarske rešilne biljke, ki pa je bila le „fate morgana“,

je nujna posledica vsega tega, da psihično in fizično oziroma politično ohromi!

Ako pa le v kljub vsemu temu skoči na zeleno vejico, tedaj se, ne oziraje se na značaj, iz golega egoizma ponovno odpove vsem prejšnjim idealom in programom, se otrese vseh obrtnih in gospodarskih skrbi in bremen ter tako pomlajen skoči v novo, ravno tako „pomlajeno“ tvorbo, ki stoji pod okriljem starega vojaškega plašča, nekaj celo rdeče podložnega!

Ali uganete kdo je to?

Za kratek čas

V Združenih ameriških državah so naročili za predsedniške volitve ogromno količino najboljših havanskih cigar s rliko sedanjega ameriškega predsednika Roosevelta. Cigare so dolge 35 cm. Hrvaški listi se ob tej novici z začudenjem vprašujejo, kako da tudi iznajdljivi diktatorji prejšnjih režimov niso izmislili te ali podobne iznajdbe. Slik, ki bi predstavljale prejšnje „narodne“ mogote, bi bilo mogoče najti precej: vsaka pokrajina bi lahko na cigarah imela svojega paša. To bi bil, pravijo, odlični volilni golaž, s katerim bi mogli svoje večine pri volitvah 1931., 1935. in 1935. vsaj podvojiti.

Janez Draginja ni nikdar rad hodil v šoto. V drugem in tretjem razredu je bil že strašno nezadovoljen. Rad je pa šel v prvi razred, žal samo prvi dan. Ko je namreč prišel iz šole, je očetu dejal: „Oh, v prvem razredu so klopi iz lesa. Mislim sem, da bodo vsaj fotelji!“

Kmečko delavstvo

Kmečki delavci, ne prezrite! Strokovna zveza poljedelskega delavstva je prebrodila začetne težkoče, ki so hile precej velike. Saj ni tako enostavno pridobiti ljudi za novo stvar, posebno še, če gre za delavstvo, za katero se doslej ni nihče zmenil. Sedaj pa je delo že organizirano, odbor je navezal stike z organizacijami in ustanovami, ki prihajajo zanj v poštev, spregovorili smo že besedo v tako važni stvari kot so kmetijske ali poljedelske zbornice. Zadnje delo prihaja h koncu. Kmečki delavci boste pokazali, koliko se zanimete za svoje stanovske zadeve ravno na ta način, da boste pokazali smisel za svojo organizacijo, ki skrbi, da bi tudi poljedelsko delavstvo našlo pravno zaščito v javni ustanovi.

Nad vse važna stvar je, da organizacijo izpeljemo do podrobnosti v vsakem kraju, kjer je kmečko delavstvo. V ta namen smo že razposlali zaupnikom in prijateljem vsa navodila za nabiranje članstva in organizacijo podružnic. Pojdite našim zaupnikom povsod na roko. Ne odklanjajte dela za organizacijo. Če v katerem kraju niste prejeli navodil, jih zahtevajte, da bomo takoj mogli poslati vse potrebno. Sicer je nastopil čas najtršega dela, ko je malo prostega časa, pa nič zato. Ves prosti čas porabite za organiziranje. Poglejte, kako se širijo kmečke zveze posestnikov! Vsi v koristno tekmo z gospodarji pri snovanju podružnic zveze kmečkih delavcev!

Na razna vprašanja to-le: Osnutke za pravila podružnic, ki jim je treba vložiti pri oblasteh, dobite pri nas. Clanom ne bo treba plačevati članarine skupno za vse leto. Lahko bodo ure, dili to plačevanje na mesec ali četrt leta. Podružnice ni treba, da se krijejo z občinami ali da naberete člane iz cele občine. Napravite,

kolikor je mogoče. Podružnica se lahko ustvari, če je vsaj 15 kmečkih delavcev ter delavk priglasenih zanj. Ostali se bodo priglasili še kasneje, ko bo podružnica že delovala.

Pri odgovorih pazite na naslov: Strokovna zveza poljedelskega delavstva, Ljubljana, Tyrševa cesta 29./I. nadstropje. Izpišite vedno ves ta naslov.

Kmetje bodite složni! Ne prodajajte živine pod ceno!

Cene živini bodo v ponedeljek 27. julija sledeče: Voli in boljše krave: I. vrsta 5,50 Din. II. vrsta 4,50 Din. III. vrsta 3,50 Din. Teleta I. vrsta 7 Din. II. vrsta 6 Din. III. vrsta 5 Din. Krave slabše vrste naj vam oceri komisija na trgu. Ob 12. uri se trg zaključuje.

Kmečka zveza za Slovenijo.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

Vajenca za soboslikarska dela iščem. Filip Čehovin Primskovo 137 pri Kranju.

Oddata se dva prostora prikladna za delavnice ali skladišča, sredi mesta. Naslov v upravi lista.

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Kupim do 50.000.— Din knjižice Hranilnice in posojilnice v Kranju ali zamenjam za Radovljiško. Ponudbe na upravo lista „Kupim“.

Služkinja pridna in poštena, katera zna dobro kuhati, dobi službo pri družini brez otrok. Naslov v upravi lista.

Apno kuhano iz vodnega kamena (krogel) se dobi 27. in 28. t. m. v Gradu pri Martinovcu. Cena Din 0,20 za kg franco apnenca. Po želji odjemalca dostavljam apno tudi na dom oziroma novogradečim stavbam. Groščelj Franc, Grad št. 19 p. Cerklje na Gorenjskem.

Edino čevlji, ki jih naredi

JANKO PERČIČ, Rupa pri Kranju 30

so za hojo lahkni in zelo trpežni. — Prepričajte se!

HRA NILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Novo hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Športne obleke

vseh velikosti v modernih barvah, kakor tudi blago za obleke, klobuke, srajce itd.

priporoča

A. Jazbec, Kranj

Samo nekaj časa!

Vsak, ki se v mojem ateljeju fotografira in naroči 6 razglednic dobi 1 ogledalce s svojo sliko in kabinetno sliko brezplačno.

Fotograf JUG Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik)

4 legitimacije samo D 25.- amaterske kopije komad Din 1.-

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivce najbolj!

KOZARCE za vkuhanje

STEKLENINO: PORCELAN

kakor ostalo za kuhinjo nudi najugodneje:

KOVINA - KRANJ

Kdor oglašuje ta napreduje!